

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สื่อสัญญาณทารกแรกเกิดจนถึงวัยหัดเดิน

สื่อสัญญาณ		
แสดงให้เห็นชัดเจน	ทารกต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า	ทารกไม่ต้องการมีปฏิสัมพันธ์หรือหลีกเลี่ยงสิ่งเร้า
	▪ พุดอ้อแอ้ ▪ จ้องใบหน้าผู้ดูแล ▪ ทำเสียงดูดและกลืนนมอย่างเป็นจังหวะ ▪ หัวเราะร่าเริง ▪ มองสบตาผู้ดูแล ▪ ยิ้มตอบผู้ดูแล ▪ ยื่นแขนออกไปหาผู้ดูแล ▪ ยิ้ม ▪ เคลื่อนไหวแขนขาอย่างเป็นธรรมชาติ ▪ พุดเป็นคำๆ ▪ หันศีรษะไปตามเสียงหรือใบหน้าที่ผู้ดูแล	▪ แอนตัวไปด้านหลัง ▪ สำลัก ▪ ไอ ▪ คลานหนี ▪ ทำหน้าคล้ายจะร้องไห้ ▪ ร้องไห้แบบ - หิวหรือร้องไห้ธรรมดา - โกรธ - เจ็บปวด ▪ ร้องตะอึกตะอื่น ▪ กางนิ้วและโบกมือปฏิเสธ สิ่งที่ไม่ต้องการ ▪ หันศีรษะไปทางด้านตรงข้าม ▪ เอี้ยวศีรษะออกไปจนสุดตัว ▪ กำหมัด ยกแขน และงอข้อศอก ชิดหัวไหล่แล้วปล่อยแขนลงขณะดูดนม ▪ สีผิวเปลี่ยนเป็นซีดลงหรือแดงมากขึ้น ▪ เคลื่อนตัวและ/หรือเอนศีรษะออกห่างจากผู้ดูแล

สื่อสัญญาณ		
	ทารกต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเร้า	ทารกไม่ต้องการมีปฏิสัมพันธ์หรือหลีกเลี่ยงสิ่งเร้า
แสดงให้เห็นชัดเจน (ต่อ)		■ ยกมือผลักผู้ดูแล ■ พูดปฏิเสธว่า “ ไม่ ” ■ พ่นอาหารหรือน้ำลายออกจากปาก ■ คายอาหารออกมา ■ ใช้ฝ่ามือตีบนล้อหัดเดินหรือบนโต๊ะ ■ อาเจียน ■ เดินหนี ■ กรีดร้องเสียงแหลมไม่เป็นจังหวะ ■ เปลี่ยนจากระยะตื่นไปเป็นระยะหลับทันที
แสดงให้เห็นไม่ชัดเจน	■ เลิกตัว ■ ลืมตากว้าง และตาเป็นประกาย ■ ใบหน้าสอโต ■ งอแขนทั้งสองข้างและเอามือวางชิดกันบริเวณหน้าท้องขณะดูคนม ■ กางมือและงอนิ้วเล็กน้อยเข้าหาฝ่ามือ ■ ยกศีรษะให้ตั้งตรง	■ เขยิบแขนตรง ■ ยกแขนงอข้อศอกชิดลำตัวหันฝ่ามือออกมาและงอนิ้วเล็กน้อย ■ คืบ แขนขาเกร็งชิดลำตัว ■ เหม่อมอง สีหน้าเรียบเฉย ■ กระพริบตาถี่ๆ ■ หลับตาแน่น ■ ทำหน้านิ่งคิ้วขมวด ■ หายใจเร็วขึ้น ■ กางนิ้วมือ ■ ย่นหน้าผาก

สื่อสัญญาณ		
	ทารกต้องการมีปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งเร้า	ทารกไม่ต้องการมีปฏิสัมพันธ์ หรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้า
แสดงให้เห็นไม่ชัดเจน (ต่อ)	■ แสดงท่าพร้อมที่จะดูคนม โดยงอข้อศอกและเอามือจับกันบริเวณใต้คาง ■ อยู่นิ่งไม่เคลื่อนไหว	■ ละสายตาไปจากผู้ดูแลหรือสิ่งของ ■ ยกมือไปทางศีรษะหรือลำคอด้านหลัง ■ จับใบหู ■ หายมือมาวางบนดวงตาและอาจจะขยี้ตา ■ เอามือเข้าปาก ■ เอามือวางที่บริเวณหน้าท้อง ■ ก้มหน้า คางชิดหน้าอก และตามองลงข้างล่าง ■ สะอึก ■ แสดงท่าพร้อมจะดูคนม โดยงอข้อศอกและเอามือจับบริเวณใต้คาง ■ อยู่นิ่งไม่เคลื่อนไหว ■ ดูคนมเสียดังมากขึ้น ■ เคลื่อนไหวปลายเท้ามากขึ้น ■ ดูคนมเร็วขึ้น ■ จับมือหรือกำนิ้วมือตนเองไว้เหนือหน้าท้อง ■ ตะขาไปมา ■ เขยิบขาตึง ■ เม้มริมฝีปากแน่น

สื่อสัญญาณ		
แสดงให้เห็นไม่ชัดเจน (ต่อ)	การต้องการมีปฏิสัมพันธ์ กับสิ่งเร้า	การไม่ต้องการมีปฏิสัมพันธ์ หรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้า
		■ ยิ้มโดยเม้มริมฝีปากเป็นเส้นตรง ■ ละสายตาจากผู้ดูแลหรือสิ่งของแล้วมองไปทางอื่นช่วงระยะเวลาหนึ่ง ■ ทำปากยื่น ■ ทำหน้าบึ้งและเม้มริมฝีปาก ■ หมุนข้อมืออย่างรวดเร็ว ■ ใช้มือทั้งสองข้างจับเสื้อผ้าหรือร่างกายตนเอง ■ ห่อไหล่ ■ แลบลิ้น ■ ใบหน้าเฉยเมยไม่แสดงความรู้สึก ■ หันศีรษะหนี ■ ย่นจมูกและขมริมฝีปากบนขึ้นคล้ายทำทางรังเกียจ ■ ร้องคราง ■ งอแขนขึ้นทั้งสองข้างหันฝ่ามือออกงอนิ้วเล็กน้อยและย่นหน้า ■ ย่นหน้าผาก ■ หาว

ภาคผนวก ข

จำนวนพยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคของโรงพยาบาลระดับทุติยภูมิและตติยภูมิ

โรงพยาบาล	พยาบาลวิชาชีพ (คน)	พยาบาลเทคนิค (คน)	รวม
1. โรงพยาบาลเสนา (อยุรยา)	5	-	5
2. โรงพยาบาลมะการักษ์	12	-	12
3. โรงพยาบาลศรีสะเกษ	6	5	11
4. โรงพยาบาลเลย	6	-	6
5. โรงพยาบาลสกลนคร	10	4	14
6. โรงพยาบาลสระบุรี	13	2	15
7. โรงพยาบาลชลบุรี	9	6	15
8. โรงพยาบาลอุดรธานี	5	5	10
9. โรงพยาบาลพุทธชินราชพิษณุโลก	20	1	21
10. โรงพยาบาลอุดรดิตถ์	6	-	6
11. โรงพยาบาลขอนแก่น	6	4	10
12. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์	13	2	15
13. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	29	1	30
14. โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่	14	-	14
15. โรงพยาบาลสงขลานครินทร์	23	-	23
16. โรงพยาบาลธรรมศาสตร์	10	-	10
17. โรงพยาบาลรามธิบดี	15	-	15
รวม	202	30	232

ภาคผนวก ก

การพิทักษ์สิทธิของประชากร

ด้วยดิฉัน นางวรางคณา มหาพรหม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การรับรู้และการตอบสนองของพยาบาลต่อสื่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด ” จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ตามความเป็นจริง ชื่อของท่านจะเป็นความลับ คำตอบของท่านจะใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น และคำตอบจะไม่มีผลเสียหายต่อท่านแต่ประการใด ผลการวิจัยจะนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการบริการทารกแรกเกิดก่อนกำหนดต่อไป ทั้งนี้ใคร่ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ก่อนส่งคืนที่หัวหน้าหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิด / หัวหน้าหออภิบาลทารกแรกเกิด ภายใน 2 สัปดาห์หลังจากที่ท่านได้รับแบบสอบถามแล้ว

ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรางคณา มหาพรหม)

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความร่วมมือจากหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล

ด้วยดิฉัน นางวรางคณา มหาพรหม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การรับรู้และการตอบสนองของพยาบาลต่อสื่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด ” และได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลให้เก็บข้อมูล จึงใคร่ขอความร่วมมือท่านแจกแบบสอบถามให้พยาบาลวิชาชีพและพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิด / หออภิบาลทารกแรกเกิดตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป และขอรวบรวมเก็บแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์ เมื่อได้รับแบบสอบถามกรุณาท่านช่วยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อหรือไม่ หากพบว่าทำไม่ครบขอความร่วมมือท่านให้ผู้ตอบแบบสอบถามช่วยทำแบบสอบถามให้ครบถ้วนก่อนส่งกลับคืนให้ดิฉันโดยบรรจุในซองจดหมายตอบกลับที่ติดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความร่วมมือด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรางคณา มหาพรหม)

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง การรับรู้และการตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป

1. อายุ

☐ 1. ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 2. 31 – 40 ปี
☐ 3. 41 – 50 ปี	☐ 4. 51 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา	☐ 2. อนุปริญญา
☐ 3. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	☐ 4. ปริญญาโท
☐ 5. อื่นๆ (ระบุ).....	

5. ประสบการณ์การเข้ารับฟังการบรรยาย อบรมเชิงปฏิบัติการ หรือการอ่านเอกสาร เกี่ยวกับ
สัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด

☐ 1. ไม่เคย
☐ 2. เคย (ระบุลักษณะกิจกรรม)
☐ 2.1 รับฟังการบรรยาย (ระบุจำนวนครั้ง และเดือน ปีครั้งสุดท้าย)
☐ 2.2 อบรมเชิงปฏิบัติการ (ระบุจำนวนครั้ง และเดือน ปีครั้งสุดท้าย)
☐ 2.3 อ่านเอกสาร (ระบุจำนวนครั้ง และเดือน ปีครั้งสุดท้าย)

ส่วนที่ 2 การรับรู้และการตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด

	สัญญาณ		ชนิด					ลักษณะ		การตอบสนอง
	ใช่	ไม่ใช่	ระบบประสาทอัตโนมัติ	ระบบการทำงานของกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว	ระบบภาวะหลับ-ตื่น	ระบบที่สนใจและมีปฏิสัมพันธ์	ระบบการช่วยเหลือตัวเองสู่สมดุล	ภาวะที่ร่างกายมีความสมดุล	ภาวะที่ร่างกายมีความเครียด	
1. ขณะท่านจะเปลี่ยนท่านอนให้ทารกที่ผิวทารกเปลี่ยนจากชมพูเป็นซีดหายใจช้าลง										☐ เปลี่ยนท่านอนต่อไปจนเสร็จ ☐ หยุดเปลี่ยนท่านอนและอุ้มทารกโยกไปมา ☐ หยุดเปลี่ยนท่านอนและสังเกตอาการทารกจนอาการทารกกลับสู่ปกติลดการจับต้องลง ☐ ตอบสนองโดยวิธีอื่นๆ.....
20. หลังจากท่านเช็ดสะดือให้ทารกแล้วทารกเปลี่ยนจากตื่นและขยับแขนขาไปมาเป็นคาปรือปิดๆเปิดๆและขยับแขนขาลดลง										☐ โยกตัวทารกเบาๆ และพยายามพูดคุยกับทารก ☐ หยุดรบกวนทารกและปล่อยให้ทารกอยู่เงียบๆ ☐ เขย่าตัวทารกเพื่อกระตุ้นให้ทารกตื่น ☐ ตอบสนองโดยวิธีอื่นๆ.....

ภาคผนวก จ

การคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา

$$\text{ดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index)} = \frac{\text{จำนวนข้อที่เห็นด้วยตรงกัน}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}}$$

ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามการรับรู้และการตอบสนองต่อสัญญาณทารก
เกิดก่อนกำหนดครั้งที่ 2 ได้จากค่าเฉลี่ยของดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน
4 ท่าน

ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และคนที่ 2	=	38/45	=	0.84
ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และคนที่ 3	=	39/45	=	0.87
ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และคนที่ 4	=	43/45	=	0.96
ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และคนที่ 3	=	36/45	=	0.80
ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และคนที่ 4	=	40/45	=	0.89
ความเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และคนที่ 4	=	41/45	=	0.91
รวม	=	5.27		

$$\begin{aligned}\text{จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ} &= 6 \text{ คู่} \\ \text{ดังนั้นดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ} &= 5.27/6 = .88\end{aligned}$$

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ฟองคำ ดิลกสกุลชัย
ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. รองศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์
คณะพยาบาลศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี เอื้ออำนวย
ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. คุณฉวีวรรณ ประเสริฐวิทยากิจ
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิด
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นางวรางคณา มหาพรหม
วัน เดือน ปีเกิด	16 กรกฎาคม 2510
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนีนีลุปา่ง 1 พ.ศ 2532 สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ 2534
ประวัติการทำงาน	พ.ศ 2532 – 2537 พยาบาลวิชาชีพพระดํบ 3 – 6 หอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย พ.ศ 2538 ถึงปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพพระดํบ 7 หอผู้ป่วยเด็กภาวะวิกฤต โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย